

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων Γενικών Λυκείων
Εξεταζόμενο Μάθημα: Νεοελληνική Γλώσσα – Έκθεση και Λογοτεχνία,
Ημερομηνία: 02 Ιουνίου 2023
Ενδεικτικές Απαντήσεις Θεμάτων

ΘΕΜΑ Α

Α1.

Σύμφωνα με το συγγραφέα, η γυναίκα αντιμετωπιζόταν απαξιωτικά και ως εκ τούτου αποκλειόταν από κάθε διάλογο περί ισότητας. Κυριαρχούσε η αντίληψη περί κατωτερότητας και προορισμού των γυναικών αμιγώς για τεκνοποίηση και διαίωηση του ανθρώπινου είδους, γεγονός που δικαιολογεί τη νοσηρή συμπεριφορά σε βάρος τους· συμπεριφορά η οποία αποτυπώνεται και στις σημερινές κοινωνίες με έντονα τα φαινόμενα βίας και κακομεταχείρισης, παρά τη θεώρηση ότι πρόκειται για ποινικά διωκόμενα αδικήματα.

ΘΕΜΑ Β

Β1.

1. γ
2. γ
3. β
4. β
5. α

Β2.

Λέξη	Σημασία	Ερμηνεία/Νοηματική απόδοση
Προφανώς	Επιβεβαίωση/επιτονισμός	Τονίζεται ότι υφίστανται διαφορές μεταξύ των δύο φύλων
Όμως	Αντίθεση και έμφαση	Επιτονίζεται το γεγονός πως όλοι είμαστε δρώντα πρόσωπα με εγγενείς διαφορές
Δηλαδή	Επεξήγηση	Αποσαφηνίζεται ότι η ουσία βρίσκεται στον άνθρωπο και όχι στο φύλο του
Επειδή	Αιτιολόγηση	Επισημαίνεται ότι διακρίσεις ενδέχεται να υφίστανται πολλοί άνθρωποι, πρωτίστως όμως η γυναίκα γίνεται δέκτης βίας
Ώστε	Συμπέρασμα και αποτέλεσμα	Η ταύτιση της γυναίκας με θύμα έχει ως απόρροια την ενίσχυση του ψευτοϊδεολογήματος του «πάθους για θυματοποίηση»

Β3.

α.

Ο συγγραφέας αποβλέποντας στην ευαισθητοποίηση των αναγνωστών για τη διαχρονική αδικία που υφίσταται το γυναικείο φύλο, προβαίνει στη χρήση:

- 1) α' πληθυντικού ρηματικού προσώπου (αναλογιζόμαστε, οραματιζόμαστε) που υπογραμμίζει την καθολικότητα – συλλογικότητα της αυτοενοχοποίησης και της προσπάθειας αποκατάστασης της αδικίας σε βάρος των γυναικών.
- 2) Συγκινησιακά φορτισμένου λόγου (ενοχή συγκινούν μεγαλύτερη αδικία, αμέτρητες γυναίκες θύματα συμπονούμε) που κινητοποιεί αισθήματα συμπόνιας και αγανάκτησης για την απροκάλυπτη έκφραση και την μακραίωνη ύπαρξη της έμφυλης βίας.
- 3) Υπερβολής («τη μεγαλύτερη αδικία που υπήρξε από καταβολής κόσμου»)Μ που αναδεικνύει και επιτονίζει το μέγεθος της αδικίας, διεγείροντας αισθήματα ενοχής.
- 4) Συνυποδηλωτικής λειτουργίας λόγου («οραματιζόμαστε δικαιοσύνη») που καθιστά τον αναγνώστη μέτοχο μιας αισιόδοξης θεώρησης και προοπτικής για την απόδοση δικαιοσύνης και αποκατάστασης του γυναικείου φύλου.
- 5) Σχήματος κλιμάκωσης («να αναλογιζόμαστε ...να συμπονούμε...να προσπαθούμε να οραματιζόμαστε») που σταδιακά καθοδηγεί τον αναγνώστη από το στοχασμό - που κινητοποιεί η ημέρα μνήμης - στην ενσυναίσθηση για τα αναρίθμητα θύματα καταλήγοντας στην συλλογική ενεργοποίηση – απόπειρα δικαίωσης.

β. Η δεύτερη παράγραφος του Κειμένου 2 οργανώνεται με τη μέθοδο της σύγκρισης-αντίθεσης , αντιπαραβάλλοντας τον «κλασικό» φεμινισμό με το νεοφεμινισμό («Οι «κλασικές»... να ξεπεράσουμε»). Ειδικότερα, η Μπελίντα Κανόν παρουσιάζει τις διαφορές ανάμεσα στα δυο κινήματα, ώστε να αποσαφηνίσει τη διαφορετική τους προσέγγιση ως προς το θέμα της ισότητας και κατ'επέκταση τη διαφοροποίηση της στοχοθεσίας τους. Έτσι, ο «κλασικός» φεμινισμός, τον οποίο η ίδια υποστηρίζει, στοχεύει στην ισότητα των δύο φύλων, στην ισότιμη μεταχείριση, δίνοντας έμφαση στα χαρακτηριστικά/Ιδιότητες που μεταβάλλονται, στην ελευθερία και στη δυνατότητα αλλαγής («...επιμένουμε στα χαρακτηριστικά... τα πράγματα»). Αντιθέτως, οι υποστηρικτές του νεοφεμινισμού εμμένουν σε ταυτότητες φύλου, στην άποψη ότι το φύλο προκαθορίζει και τον κοινωνικό του ρόλο («ένα είδος ντετερμινισμού»). Φαίνεται, επομένως, ότι η ίδια είναι αντίθετη στη θυματοποίηση των γυναικών που προκύπτει και έμμεσα, μέσω της αντίθεσης καταγγέλλει το νεοφεμινισμό.

ΘΕΜΑ Γ

Σύμφωνα με το απόσπασμα, ο ομοδιηγητικός αφηγητής βιώνει έντονα το αίσθημα της ντροπής και της απογοήτευσης λόγω της απώλειας της εργασίας του. Νιώθει ντροπιασμένος που δεν μπορεί, τουλάχιστον στα μάτια του, να σταθεί αντάξιος των συνθηκών που η κοινωνία ορίζει για ένα σωστό αντρικό πρότυπο. Ο πρωταγωνιστής μέσω του α' ενικού και της παρατεταμένης χρήσης υποτακτικής («να φανώ άντρας...το και το») εκμυστηρεύεται την αδυναμία του και το αίσθημα ντροπής να κοινοποιήσει στη γυναίκα του την νέα κατάσταση που βιώνει εδώ και καιρό («τρεις εβδομάδες»). Έτσι λοιπόν,

ΜΕΘΟΔΙΚΟ

αντιλαμβάνεται πως χάνει την ανδρική του ταυτότητα, βιώνει το αίσθημα της κατωτερότητας και πως δεν υπερασπίζεται την αντρική του τιμή, καθώς κρύβεται, αρνούμενος «να αντιμετωπίσει την πραγματικότητα», κάτι το οποίο διαφαίνεται μέσω της εναλλαγής ρηματικών προσώπων από α' ενικό σε γ' πρόσωπο («ξέρω βέβαια – τι σόι άντρας είναι αυτός»). Τέλος, στην καταληκτική παράγραφο μέσω της συνεχούς επανάληψης («αληθινοί άντρες») επιδιώκει να βρει το ψυχικό σθένος και μια κατ' επίφαση συναισθηματική δύναμη και αντοχή για να αντεπεξέλθει στις κοινωνικές επιταγές που επιβάλουν το τέλειο ανδρικό πρότυπο.

Προσωπικά, κατανοώ πλήρως τις αγωνίες και τα έντονα συναισθήματα που βιώνει ο πρωταγωνιστής καθώς το ανδρικό πρότυπο φέρει έντονα στερεοτυπικά κοινωνικά χαρακτηριστικά δύναμης και αυτονομίας. Η φοβία μη αποδοχής από την κοινωνία και η γενική ψυχική του κατάπτωση δικαιολογούνται εξαιτίας της απώλειας εργασίας και άρα της αδυναμίας να παρέχει τα προς το ζην στη οικογένειά του και στον ίδιο.

Επιμέλεια:

Αντώνης Σαρρής, Κατερίνα Σούλη, Ρούλα Κυρίτση, Ελένη Παπαποστόλου, Παναγιώτα Τσελεμάρκου, Προκόπης Μυγδάλης, Νεκτάριος Πήχας

Υπολογισμός Μορίων Πανελλαδικών 2023

Χρησιμοποιήστε την Εφαρμογή για να **υπολογίσετε Μόρια** για κάθε Πανεπιστημιακό Τμήμα / Σχολή!

Υπολογίστε Μόρια, δείτε τα **Τμήματα Επιτυχίας** (με τις περσινές βάσεις), τις **Ελάχιστες Βάσεις Εισαγωγής** για κάθε Ειδικό Μάθημα και για κάθε Πανεπιστημιακό Τμήμα μέσα από την [ιστοσελίδα](#) του ΜΕΘΟΔΙΚΟΥ ή την Android Εφαρμογή: [mobile app](#)

